

Sygn. akt I CSK 510/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa U. [...] sp. z o.o. w W.

przeciwko K. J.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 kwietnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 6 listopada 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1800 (jeden tysiąc
osiemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwana K. J. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 6 listopada 2014 r. oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy m. in. utrzymał w mocy wyrok zaoczny wydany 19 sierpnia 2011 r. w części zasądzającej od pozwanej na rzecz powódki U. [...] sp. z o.o. w W. kwotę 150 400 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 lipca 2010 r. i orzekł o kosztach procesu uznając, że pozwana nienależycie wykonała umowę o dzieło zwartą z powódką, ponieważ nie dostarczyła jednego z elementów zamówionej konstrukcji kielicharki przystosowanej do współpracy z linią wytlaczania, jaki stanowiła przystawka z elementem do sprowadzania szczelności produkowanych rur po zgrzaniu. Element ten był osobno wyceniony i wymieniony w umowie. Po bezskutecznym wezwaniu pozwanej do dostarczania przystawki z zagrożeniem odstąpieniem od umowy powódka złożyła oświadczenie o odstąpieniu od umowy w części dotyczącej przystawki i zażądała zwrotu zapłaconego wcześniej zaliczkowo wynagrodzenia za tę część urządzenia. Sądy obu instancji uznały jej roszczenie za uzasadnione na podstawie art. 636 § 1 k.c. w zw. z art. 494 k.c.

W skardze kasacyjnej opartej na obu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. pozwana wskazała mogące rzutować na treść wyroku uchybienie przepisom postępowania - art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c. a ponadto naruszenie prawa materialnego przez błędne zastosowanie lub niewłaściwą wykładnię art. 636 § 1 w zw. z art. 491 § 2 i art. 379 § 2 k.c., nienależytą wykładnię art. 65 § 1 i 2 k.c. oraz art. 627 k.c. oraz naruszenie (niezastosowanie) art. 410 § 1 i 2 oraz art. 411 pkt 1 lub 4 k.c. i wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów procesu.

Powódka w odpowiedzi na skargę wniosła o odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżąca uzasadniła potrzebę rozpatrzenia jej skargi przesłanką z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., to znaczy wystąpieniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebą wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Dostrzeżone zagadnienie prawne ujęła w pytaniach: - czy uiszczenie wynagrodzenia przewidzianego w umowie przed spełnieniem się warunku zawieszającego, od którego uzależnione jest powstanie zobowiązania do zapłaty stanowi przypadek świadczenia nienależnego i czy w takim razie zastosowanie znajduje przepis art. 411 k.c. oraz czy odstąpienie od umowy po spełnieniu świadczenia stanowi przypadek *condictio causa finita* (art. 410 § 2 k.c.).

Z kolei wykładni wymagają jej zdaniem przepisy art. 627 w zw. z art. 491 § 2 i art. 379 § 2 k.c. w zakresie potrzebnym do wyjaśnienia, czy świadczenie przewidziane w umowie o dzieło ma charakter podzielny czy niepodzielny oraz art. 89 k.c. w zakresie umożliwiającym wyjaśnienie czy spełnienie świadczenia może stanowić warunek w rozumieniu art. 89 k.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Zagadnienie to

musi przy tym rzeczywiście występować w sprawie i mieścić się w zakresie problematyki, która podlega badaniu w postępowaniu kasacyjnym. Skarżący powinien dostrzec zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Z kolei powołując się na potrzebę wykładni przepisów skarżący powinien unaocznic niejednolitość interpretacji określonych przepisów i jej źródła niezwiązane tylko z odmiennosćiami stanów faktycznych. Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecnictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 976/14, LEX nr 1802572). Zagadnienia przedstawione przez pozwaną nie odnoszą się do okoliczności niniejszej sprawy. W wypadku, kiedy znajduje zastosowanie art. 494 k.c. nie zachodzą podstawy do odwoływania się do przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2002 r., II CKN 806/99). Z kolei problem czy określone dzieło ma charakter podzielný nie jest zagadnieniem stricte prawnym, o charakterze abstrakcyjnym, ponieważ ocena dokonywana musi być *ad casum* i uwzględniać właściwości i charakter konkretnego świadczenia. Natomiast zakres w jakim w umowie może być stosowany warunek oraz kwestie związane z odróżnieniem warunku od postanowień umownych koniecznych aby powstało zobowiązanie wyjaśnione zostały w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2013 r. (III CZP 85/12, OSNC 2013/11/132). Zaś spełnienie świadczenia przed ziszczeniem się warunku zawieszającego jest uznawane za przykład świadczenia nienależnego.

W związku z tym powołana przez skarżącą podstawa przyjęcia jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie została wykazana, a okoliczności sprawy nie wskazują, aby zachodziły inne przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

Orzeczenie o kosztach postępowania wywołanego skargą kasacyjną wynika z treści § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 6 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców

prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).